

ما يسجد عليه:

آنچه بر آن سجده می‌شود.

س ۴۵/ ما حكم السجود على ما يأكله الحيوان من النبات ؟

پرسش ۴۵:
حكم سجده بر گیاهی که خوراک حیوانات است، چیست؟

ج/ يجوز السجود عليه.

پاسخ:
سجده بر آن جایز است.

**س ۴۶/ فيما إذا كانت النجاسة لا تتعدى كما لو كان هناك بول
يبس على الأرض فهل يصح السجود عليها ؟**

پرسش ۴۶:
در موردی که نجاست سرایت نمی‌کند مانند ادراری که بر روی زمین خشک شده است-
آیا سجده بر آن جایز است؟

**ج/ لا يجوز فلا بد أن يكون الموضع الذي توضع عليه الجبهة
طاهر.**

پاسخ:
جایز نیست؛ مکانی که پیشانی بر آن قرار داده می‌شود باید پاک باشد.

**س ۴۷/ هل يصح السجود على الكاشي الذي تغلف به أرضية
البيوت هذه الأيام ؟**

پرسش ۴۷:
حكم سجده بر کاشی و سرامیک که امروزه کف خانه‌ها با آن پوشانده می‌شود چیست؟

ج/ إذا كان فيه قطع من الأحجار ظاهرة فحكمها حكم الأرض.

پاسخ:
اگر قطعات آشکاری از سنگ درون آن باشد، حکمش همانند حکم زمین خواهد بود.

س ۴۸/ هل يلحق النشاف (الكلينكس) بالقرطاس في جواز السجود عليه؟

پرسش ۴۸:
آیا دستمال کاغذی از نظر جایز بودن سجده بر آن، همانند کاغذ است؟

ج/ يجوز السجود عليه.

پاسخ:
سجده بر آن جایز است.

س ۴۹/ هل يشترط في موضع السجود أن يكون مستقراً، مثلاً يضع البعض التربة على (مندر) إسفنج وما شابه فهل يصح السجود والحال هذه؟

پرسش ۴۹:
آیا شرط است که موضع سجده، ثابت و مستقر باشد؟ به عنوان مثال برخی، تربت را بر روی اسفنج یا چیزهای شبیه آن قرار می دهند، آیا در این وضعیت، سجده بر آن صحیح است؟

ج/ إذا كان الإسفنج سميكاً بحيث يكون موضع السجود غير مستقر فلا يجوز، أما إذا كان إسفنج رقيق بحيث انه عند وضع الجبهة يحصل الاستقرار فلا إشكال فيه.

پاسخ:
اگر ابر (اسفنج) ضخیم باشد به گونه ای که موضع سجده پایدار نباشد، جایز نیست؛ اما اگر ابر نازک باشد به گونه ای که هنگام قرار دادن پیشانی بر آن ثابت و پایدار باشد اشکالی ندارد.

س ۵۰/ هل لما يسجد عليه كالتربة أو القرطاس حجم معين، أم يكفي السجود ولو كانت التربة أو القرطاس صغيراً جداً، والسؤال عن ضابط يحكم من خلاله بالجواز من عدمه؟

پرسش ۵۰:

آیا برای آنچه بر آن سجده می شود مانند تربت یا کاغذ داشتن اندازه ای معین لازم است؟ یا سجده بر آن کفایت می کند حتی اگر تربت یا کاغذ، خیلی کوچک باشد؟ سوال از این جهت مطرح شده است که با پاسخش بتوان به جواز یا عدم جواز حکم کرد.

ج/ لابد في موضع السجود أن يكفي لتستقر عليه الجبهة حتى وإن كان عبارة عن حبات مسبحة.

پاسخ:

در خصوص موضع سجده، لازم است به گونه ای باشد پیشانی بر آن ثابت و مستقر شود؛ اگرچه عبارت باشد از چند دانه سفت و محکم.

س ۵۱/ هل هناك فرق في السجود على وجه التربة المكتوب عليه كما يصح على الخالي من الكتابة؟

پرسش ۵۱:

آیا بین سجده بر آن طرف از تربت که چیزی رویش نوشته شده با طرفی از آن که خالی است، تفاوتی وجود دارد؟

ج/ يجوز السجود على الوجه الذي فيه كتابة أو الخالي منها.

پاسخ:

سجده هم بر طرفی که نوشته دارد و هم بر طرف خالی جایز است.

س ۵۲/ تربة الإمام الحسين (عليه السلام) هل مطلق التراب، أم خصوص قبر الإمام الحسين (عليه السلام) والحائر؟ ذلك من باب جواز الصلاة عليها وهناك من يعمل تربة للصلاة وهو غير ملتزم بالصلاة، وقيل: أنهم يأخذونها من شواطئ الأنهار .. ما حكم ذلك؟

پرسش ۵۲:

تربت امام حسین (علیه السلام) آیا خاک کربلا است، یا فقط خاک قبر امام (علیه السلام) است یا خاک اطراف آن؟ این سؤال از باب جایز بودن نماز روی آن است؛ چرا که در آنجا برخی کسانی هستند که مهر تربت برای نماز می سازند ولی خودشان التزامی به نماز ندارند و گفته می شود که خاک آن را از رودخانه ها تهیه می کنند... حکم آن چیست؟

ج/ للسجود على تربة الإمام الحسين (عليه السلام) فضل عظیم ويجوز أخذ التربة الحسينية ما بين الضريح المقدس وفرسخين من كل الجهات من شواطئ الأنهر وغيرها من البقاع الطاهرة، وما بعد الفرسخين (١١ كم) لا يعتبر تربة حسينية، وكلما كانت التربة أقرب إلى الضريح المقدس عظم فضلها.

پاسخ:

سجده بر تربت امام حسین (علیه السلام) فضیلت بسیار دارد و جایز است که خاک آن را از ضریح امام به شعاع دو فرسخ از هر جهت از بستر نهرها یا هر جای دیگر برداشت نمود و بعد از دو فرسخ (۱۱ کیلومتر) دیگر تربت حسینی محسوب نمی شود و هرچه این خاک به ضریح مقدس نزدیک تر باشد فضیلتش بیشتر است.

* * *